

Конвенция за престъпления в кибернетичното пространство

Приета на 109-ото заседание на Комитета на министрите на Съвета на Европа и открита за подписване в Будапеща на 23 ноември 2001 г. Ратифицирана със закон, приет от 39-то НС на 1.04.2005 г. - ДВ, бр. 29 от 5.04.2005 г. Издадена от Министерството на правосъдието, обн., ДВ, **бр. 76 от 15.09.2006 г.**, в сила за Република България от 1.08.2005 г.

ПРЕАМБЮЛ

Държавите - членки на Съвета на Европа, и другите държави, подписали конвенцията, Като имат предвид, че целта на Съвета на Европа е постигането на по-тесен съюз между неговите членове;

Като признават интереса от укрепване на сътрудничеството с останалите държави - страни по конвенцията;

Убедени в необходимостта от приоритетно провеждане на обща наказателна политика, насочена към закрилата на обществото от престъпленията в кибернетичното пространство, включително и чрез приемане на съответното законодателство и чрез укрепване на международното сътрудничество;

Като осъзнават дълбоките изменения, предизвикани от въвеждането на информационните технологии, от конвергенцията и от постоянната глобализация на компютърните мрежи;

Загрижени от опасността от използване на компютърните мрежи и на електронната информация и за извършването на престъпления, както и от запазване и предаване на доказателствата за такива престъпления чрез тези мрежи;

Като признават необходимостта от сътрудничество между държавите и частния сектор в борбата срещу престъпността в кибернетичното пространство и необходимостта да бъдат закриляни законните интереси при използването и развитието на информационните технологии;

Като преценяват, че ефективната борба срещу престъпността в кибернетичното пространство изисква мащабно, бързо и ефикасно международно сътрудничество в наказателноправната област;

Убедени, че тази конвенция е необходима за предотвратяване на действия, насочени срещу тайната, неприкосновеността и възможността за използване на компютърните системи, мрежи и на компютърните данни, както и злоупотребата с такива системи, мрежи и данни, чрез приемане на разпоредби за обявяването за престъпления на деяния от такъв характер, като описания в тази конвенция, и чрез приемането на правомощия, достатъчни, за да дадат възможност за ефикасна борба срещу такива престъпления, улеснявайки разкриването, разследването и наказателното преследване както на национално, така и на международно равнище, и като предвиждат договорености за бързо и надеждно международно сътрудничество;

Като вземат предвид необходимостта да се гарантира адекватно равновесие между интересите на правоприлагането и зачитането на основните права на човека, така както те са гарантирани в [Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи](#), приета от Съвета на Европа (1950 г.), както и в Международния пакт на [Обединените нации \(1966 г.\) за гражданските и политическите права](#) (1966 г.), както и в други международни конвенции, приложими в областта на правата на човека - актове, които утвърждават правото на всяко лице да не бъде преследвано за своите възгледи, както и правото на свобода на изразяването, включително и свободата да се търси, получава и разпространява информация и идеи от всякакво естество, без оглед на границите, както и правото на зачитане на личния живот;

Като вземат предвид също така закрилата на личните данни така, както тя е гарантирана например в конвенцията на Съвета на [Европа за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни](#);

Като вземат под внимание конвенцията за правата на детето на [Обединените нации от 1989 г.](#), както и конвенцията на [Международната организация на труда \(1999 г.\) относно забраната и незабавни действия за ликвидиране на най-тежките форми на детския труд](#);

Като вземат под внимание действащите конвенции на Съвета на Европа за сътрудничеството по наказателноправни въпроси, както и други сходни договори между държавите - членки на Съвета на Европа, и други държави, и като подчертават, че тази конвенция има за цел да ги допълни с цел да придаде по-голяма ефективност на разследването и наказателното производство по престъпления, свързани с компютърните системи и данни, както и да позволи събирането на електронни доказателства за престъпление;

Като приветстват неотдавнашните инициативи, насочени към подобряването на международното разбирателство и сътрудничество за целите на борбата срещу престъпността в кибернетичното пространство, и по-конкретно дейностите, осъществявани от Обединените нации, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, Европейския съюз и Г-8;

Като припомнят Препоръка № R(85)10 относно практическото прилагане на [Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси](#) в областта на съдебните поръчки за подслушване на телекомуникациите, Препоръка № R (88) 2 относно мерките, насочени към борбата с пиратството в областта на авторското право и сродните му права, Препоръка № R (87)15 за използването на лични данни в полицейския сектор, Препоръка № R (95)4 относно закрилата на данни с личен характер в областта на телекомуникационните услуги, както в областта на телефонните услуги, и Препоръка № R (89)9 относно свързаната с компютрите престъпност, която предлага на националния законодател ръководни принципи при определянето на някои форми на компютърна престъпност, както и Препоръка № R(95)13 относно проблемите на наказателното производство, свързани с информационните технологии;

Като вземат предвид Резолюция № 1, приета от 21-ата Конференция на европейските министри на правосъдието (Прага, юни 1997 г.), която препоръчва на Комитета на министрите да подкрепи дейностите, осъществявани от Европейския комитет по наказателноправни въпроси (ЕКНПВ) относно престъпността в кибернетичното пространство с цел да се сближат националните законодателства в наказателноправната област и да се даде възможност за използване на ефективни средства при разследване на такива престъпления, както и Резолюция № 3, приета на 23-ата Конференция на европейските министри на правосъдието (Лондон, юни 2000 г.), която насърчава страните, участващи в преговорите, да продължават своите усилия за намиране на подходящите решения, които да позволят присъединяването на най-голям брой държави към конвенцията, и която признава необходимостта от създаването на бърз и ефикасен механизъм за международно сътрудничество, надлежно съобразен със специфичните изисквания на борбата срещу престъпността в кибернетичното пространство;

Като вземат също така предвид и Плана за действие, приет от държавните и правителствените ръководители на държавите - членки на Съвета на Европа, на тяхната Втора среща на най-високо равнище (Страсбург, 10 - 11 октомври 1997 г.) за намиране на общите отговори на развитието на новите информационни технологии на основата на стандартите и ценностите на Съвета на Европа;

се договориха за следното:

ДЯЛ I - ТЕРМИНОЛОГИЯ

Член 1 - Определения

За целите на тази конвенция изразът:

а. "компютърна система" означава всяко отделно устройство или съвкупност от взаимосвързани или сходни устройства, което осигурява или един или повече елементи, на което осигурява автоматизирана обработка на данни в изпълнение на определена програма;

б. "компютърни данни" означава всяко представяне на факти, информации или понятия във форма, поддаваща се на автоматизирана обработка, включително и програма, която е в състояние да направи така, че дадена компютърна система да изпълни определена функция;

с. "доставчик на услуги" означава:

(i) всяка публична или частна структура, която предлага на ползвателите на нейните услуги възможността за комуникация чрез компютърна система;

(ii) всяка друга структура, която обработва или съхранява компютърни данни за тази комуникационна услуга или нейните ползватели;

д. "данни за трафика" означава всички данни, свързани със съобщение, преминаващо през компютърна система, произведени от нея като елемент от комуникационната верига, които посочват източника, местоназначението, пътя, часа, датата, обема и продължителността на съобщението или вида на основната услуга.

ДЯЛ II - МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПРИЕТИ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

ГЛАВА 1 - МАТЕРИАЛНО НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Раздел 1 - Престъпления срещу тайната, неприкосновеността и възможността за ползване на компютърните данни и системи

Член 2 - Незаконен достъп

Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишления и без законно основание достъп до цялата или до част от компютърна система. Страните могат да въведат като изискване престъплението да бъде извършено или в нарушение на мерките за сигурност с умишъл да се получат компютърни данни, или с друго престъпно намерение, или във връзка с компютърна система, която е свързана с друга компютърна система.

Член 3 - Незаконно прихващане

Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право прихващането, извършено чрез технически средства без законно основание, на непублично излъчване на компютърни данни от, до или в рамките на компютърна система, включително електромагнитни емисии от компютърна система, пренасяща такива компютърни данни, когато е извършено умишлено. Страните могат да въведат изискването престъплението да бъде извършено с престъпен умишъл или във връзка с компютърна система, свързана с друга компютърна система.

Член 4 - Посегателство срещу неприкосновеността на данните

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и без законно основание увреждане, изтриване, разстройване, изменение или заличаване на компютърни данни.

2. Страните могат да си запазят правото да въведат изискване деянието, описано в ал. 1, да е причинило сериозни вреди.

Член 5 - Посегателство срещу неприкосновеността на системата

Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и без законно основание сериозно възпрепятстване на функционирането на компютърна система чрез въвеждането,

прехвърлянето, увреждането, изтриването, разстройването, изменянето и заличаването на компютърни данни.

Член 6 - Злоупотреба с устройства

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право, когато е извършено умишлено и без законно основание:

а. производството, продажбата, набавянето с цел използване, вноса, разпространението или други форми на предоставяне:

(i) на устройство, включително на компютърна програма, проектирана или адаптирана главно с цел да се създадат условия за извършване на някое от престъпленията, предвидени в предходните чл. от 2 до 5;

(ii) на парола, на код за достъп или на подобни компютърни данни, позволяващи достъпа до цялата или до част от дадена компютърна система, с намерение да бъдат използвани за извършване на някое от престъпленията, посочени в чл. от 2 до 5; и

б. държането на някой от елементите, посочени по-горе в буква (а), точка (1) или (2), с намерението той да бъде използван за извършване на някое от престъпленията, посочени в чл. от 2 до 5. Страните могат да въведат като изискване във вътрешното си право наличието на определен брой от тези елементи като условие за търсене на отговорност.

2. Този член не трябва да се тълкува като водещ до наказателна отговорност в случаите, в които производството, търговията, снабдяването за употреба, вносът, разпространението или друг начин на създаване на възможност за използване или държане, посочен в ал. 1 на този член, няма за цел извършването на престъпление по чл. от 2 до 5 на конвенцията, като например при разрешено изпитание или при защита на дадена компютърна система.

3. Всяка страна може да си запази правото да не прилага ал. 1 на този член, при условие че нейната резерва не се отнася до продажбата, разпространението или до друг начин за предоставяне на елементите, посочени в ал. 1 (а) (2).

Раздел 2 - Компютърни престъпления

Член 7 - Компютърна фалшификация

Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и без законно основание въвеждане, изменение, изтриване или заличаване на компютърни данни, което води до създаване на неверни данни, с намерението те да могат да бъдат взети под внимание или използвани за законни цели като верни, независимо от факта, дали те могат да се четат и разбират директно, или не. Страните могат да въведат изискването за измамен умисъл или друг подобен престъпен умисъл като условие за търсене на отговорност.

Член 8 - Компютърна измама

Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право умишленото и без законно основание причиняване на имотна вреда другиму чрез:

- а. въвеждането, изменянето, изтриването или заличаването на компютърни данни;
- б. всяка форма на посегателство срещу функционирането на компютърна система, с намерение неправомерно да извлече имотна облага за себе си или за другото.

Раздел 3 - Престъпления, свързани със съдържанието

Член 9 - Престъпления, свързани с детската порнография

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право следните деяния, когато са извършени умишлено и без законно основание:

a. производството на детска порнография за целите на нейното разпространяване чрез компютърна система;

b. предлагането или предоставянето на възможност за достъп до детска порнография чрез компютърна система;

c. разпространяването или предаването на детска порнография чрез компютърна система;

d. снабдяването с детска порнография чрез компютърна система за себе си или за другигио;

e. държането на детска порнография в компютърна система или на електронен носител.

2. За целите на предходната ал. 1 в "детска порнография" се включват всички порнографски материали, които представят визуално:

a. непълнолетно лице, което демонстрира открито сексуално поведение;

b. лице, което изглежда като непълнолетно, демонстриращо открито сексуално поведение;

c. реалистични картини, представящи непълнолетно лице, демонстриращо открито сексуално поведение.

3. За целите на предходната ал. 2 терминът "непълнолетно" включва всяко лице под 18-годишна възраст. Страните обаче могат да въведат изискването за по-ниска възрастова граница, която трябва да е най-малко 16 години.

4. Всяка страна може да си запази правото да не прилага изцяло или частично ал. 1(d) и 1(e) и 2(b) и 2(c).

Раздел 4 - Престъпления, свързани с посегателствата срещу авторското право и сродните му права

Член 10 - Престъпления, свързани с посегателствата срещу авторското право и сродните му права

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право нарушенията срещу авторското право така, както са определени в законодателството на съответната страна, съгласно задълженията, които тя е поела по силата на Всеобщата конвенция за авторското право, ревизирана с Парижкия акт от 24 юли 1971 г., на [Бернската конвенция за закрила на литературните и художествените произведения](#), на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост и на Договора на СОИС за авторското право, с изключение на неимуществените права, признати от тези конвенции, когато подобни действия се извършват съзнателно, в търговски мащаби или чрез компютърна система.

2. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право нарушенията срещу сродните на авторското право права така, както са определени от законодателството на съответната страна, съгласно задълженията, които тя е поела по Международната конвенция за закрила на изпълнителите, певците, производителите на звукозаписи и радиоразпръскващите организации, подписана в Рим (Римската конвенция), на Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост и на Договора на СОИС за изпълненията и звукозаписите, с изключение на неимуществените права, признати от тези конвенции, когато подобни действия се извършват съзнателно, в търговски мащаби и чрез компютърна система.

3. При определени обстоятелства страните могат да си запазят правото да не търсят наказателна отговорност по ал. 1 и 2 на този член, при условие че са налице други ефикасни средства и ако подобна резерва не накърнява международни задължения на страната, произтичащи от международните актове, посочени в ал. 1 и 2 на този член.

Раздел 5 - Други форми на отговорност и на санкции

Член 11 - Опит и съучастие

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление съгласно вътрешното си право всяко съучастие, когато то е извършено умишлено с цел да се подпомогне извършването на някое от престъпленията, установени по силата на чл. от 2 до 10 от тази конвенция, с намерението такова нарушение да бъде извършено.

2. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да обяви за престъпление във вътрешното си право всеки опит за извършване на някое от престъпленията, установени по силата на чл. от 3 до 5, 7, 8, 9(1)а и 9(1)в от тази конвенция, когато този опит е умишлен.

3. Всяка държава може да направи резерва, че си запазва правото да не прилага изцяло или частично ал. 2 на този член.

Член 12 - Отговорност на юридическите лица

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да гарантира, че на юридическите лица може да бъде търсена отговорност за престъпление, предвидено в тази конвенция, когато престъплението е извършено в полза на юридическото лице от всяко физическо лице, което действа или в лично качество, или като член на орган на юридическото лице, изпълняващ в рамките на юридическото лице управителни правомощия, основани на:

- a. правото да представлява юридическото лице;
- b. правото да взема решения от името на юридическото лице;
- c. правото да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.

2. Освен случаите, предвидени в ал. 1, всяка страна взема необходимите мерки, за да гарантира възможността за привличане на юридическите лица към отговорност, в случай че липсата на надзор или контрол от страна на физическо лице, посочено в ал. 1, е дала възможност за извършването на престъпленията, посочени в ал. 1, от физическо лице, действащо от негово име, за сметка на юридическото лице.

3. В съответствие с правните принципи на страната отговорността на юридическото лице може да бъде наказателна, гражданска или административна.

4. Тази отговорност не изключва наказателната отговорност на физическите лица, извършили престъплението.

Член 13 - Санкции и мерки

1. Всяка страна приема законодателни и други мерки, необходими за наказване на престъпленията, установени в приложение на чл. от 2 до 11, с ефективни, пропорционални и възпиращи наказания, включително и с наказание лишаване от свобода.

2. Всяка страна следи за това, юридическите лица, привлечени към отговорност на основание [чл. 12](#), да подлежат на ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни или ненаказателни санкции, включително и имуществени санкции.

ГЛАВА 2 - ПРОЦЕСУАЛНО ПРАВО

Раздел 1 - Общи разпоредби

Член 14 - Цел на процесуалните разпоредби

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки за въвеждане на правомощията и производствата, предвидени в тази глава, за целите на конкретни наказателни разследвания или производства.

2. Ако изрично не е предвидено друго в разпоредбите на [чл. 21](#), всяка страна прилага правомощията и производствата по ал. 1 по отношение на:

а. наказателни престъпления, установени в съответствие с чл. от 2 до 11 на тази конвенция;

б. всички други наказателни престъпления, извършени с помощта на компютърна система; и

с. събирането на доказателства в електронна форма за всяко наказателно престъпление.

3. а. Всяка страна може да си запази правото да прилага мерките, предвидени в [чл. 20](#) , само по отношение на престъпленията или категориите престъпления, уточнени в резервата, доколкото кръгът на тези престъпления или категории престъпления не е по-ограничен от кръга на престъпленията, по отношение на които се прилагат мерките, визирани в [чл. 21](#) . Всяка страна следва да ограничи подобна резерва, така че да предостави възможност за най-широкото прилагане на мярката, визирана в [чл. 20](#) .

б. Когато една страна поради наложените ограничения от нейното законодателство, действащо в момента на приемането на тази конвенция, не е в състояние да прилага мерките, посочени в [чл. 20](#) и [21](#) , по отношение на съобщенията, предавани от компютърна система, от доставчик на услуга, чиято система:

(i) е използвана в изгода на затворена група потребители, и

(ii) не използва обществените телекомуникационни мрежи и която не е свързана с друга компютърна система, независимо дали тя е обществена или частна,

тази страна може да си запази правото да не прилага тези мерки по отношение на такива съобщения. Всяка страна приема мерки за ограничаване на подобна резерва по начин, по който да позволи най-широкото прилагане на мерките, посочени в [чл. 20](#) и [21](#) .

Член 15 - Условия и гаранции

1. Всяка страна следи за това, установяването, въвеждането и прилагането на правомощията и производствата, предвидени в тази глава, да бъде подчинено на условията и защитните мерки, предвидени във вътрешното ѝ право, които следва да гарантират адекватна защита на правата и свободите на човека, по-конкретно така, както те са предвидени в задълженията, които тя е поела по силата на [Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 1950 г.](#) на Съвета на Европа и на [Международния пакт за граждански и политически права на Обединените нации от 1966 г.](#) , на други приложими международноправни актове за правата на човека и които трябва да включват принципа на пропорционалността.

2. Когато това е уместно от гледна точка на естеството на правомощието и съответната процедура, тези условия и защитни мерки включват между другото съдебен контрол или други форми на независим контрол на основанията, оправдаващи прилагането, както и ограничаването на приложното поле и продължителността на съответното правомощие или производство.

3. Доколкото това съответства на обществения интерес и по-конкретно на доброто правораздаване, всяка страна по конвенцията изследва въздействието на правомощията и процедурите в тази глава върху правата, отговорностите и законните интереси на трети лица.

Раздел 2 - Бързо запазване на съхраняваните компютърни данни

Член 16 - Бързо запазване на данните, съхранявани в компютърна система

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да даде възможност на компетентните си органи да разпоредят или да осигурят по друг начин бързото запазване на конкретни компютърни данни, включително на данните за трафика, които се съхраняват посредством компютърна система, по-конкретно в случаите, в които съществуват основания да се смята, че компютърните данни са особено уязвими към опасностите от загубване или изменение.

2. Когато една страна прилага предходната ал. 1, като разпорежда на едно лице да запази определени съхранявани данни, които то държи или които са под негов контрол, страната приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи това лице да запази и да съхрани неприкосновеността на тези данни за достатъчен период от време, не по-голям от 90 дни, необходим за оправомощаване на компетентните органи да поискат тяхното разкриване. Страната може да предвиди разпоредба, даваща възможност за подновяване на разпореждането впоследствие.

3. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи администратора на данните или друго лице, което съхранява компютърните данни, да запази тайната относно прилагането на посочените по-горе процедури за период, предвиден в неговото вътрешно право.

4. По отношение на правомощията и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

Член 17 - Бързо запазване и разкриване на данни, свързани с трафика

1. За да бъдат приложени процедурите, посочени в [чл. 16](#), с оглед на запазването на данните относно трафика, всяка страна приема законодателните и други мерки, необходими за:

а. да осигури възможност за бързото запазване на тези данни, свързани с трафика, независимо от това, дали в предаването на това съобщение са участвали само един или няколко доставчици на услуги; и

б. да осигури бързото разкриване пред компетентния орган на страната или пред лице, посочено от този орган, на достатъчно данни за трафика с цел да се идентифицират доставчиците на услуги и пътят, по който е предадено съобщението.

2. По отношение на правата и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

Раздел 3 - Разпореждане за предоставяне на данни и информация

Член 18 - Разпореждане за предоставяне на данни и информация

1. Всяка страна взема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да разпореждат:

а. на лице, пребиваващо на нейна територия, да предоставя определени компютърни данни, които то държи или които се намират под негов контрол, които се съхраняват в компютърна система или на носител за съхраняване на компютърни данни, и;

б. на доставчик на услуги, който предлага услуги на нейна територия, да предоставя информация за абонатите, която той държи или която се намира под негов контрол и свързана с тази услуга.

2. По отношение на правата и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

3. За целите на този член изразът "данни за абоната" означава всички сведения, съдържащи се под формата на компютърни данни или във всякаква друга форма, притежавани от доставчик на услуги и отнасящи се до потребителите на неговите услуги, различни от данните за трафика или за съдържанието, и които дават възможност да се установи:

а. използваният вид на комуникационната услуга, техническите мерки, взети по отношение на нея, както и времетраенето на услугата;

б. самоличността на потребителя, неговият пощенски адрес или адрес по местонахождение, телефонният му номер или всеки друг номер за връзка с него, данни за фактурирането и начина на разплащане, определен в договор или в споразумение за услугата;

с. всяка друга информация относно местонахождението на оборудването за комуникация, съдържаща се в договор или споразумение за услугата.

Раздел 4 - Претърсване и изземване на съхраняваните компютърни данни

Член 19 - Претърсване и изземване на съхраняваните компютърни данни

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да извършват претърсване или да получат достъп по сходен начин до:

a. компютърна система или до част от нея, както и до компютърните данни, съхранявани в нея; и

b. носител на компютърна информация, позволяващ да се съхраняват компютърните данни на нейна територия.

2. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да се гарантира, че в случаите, в които нейните органи извършват претърсване или получават достъп по сходен начин до конкретна компютърна система или до част от нея съгласно ал. 1(a) и имат основания да смятат, че издирваните данни се съхраняват в друга компютърна система или в част от нея, намираща се на нейна територия, и че тези данни са достъпни на законно основание от първоначалната система или тази първоначална система осигурява достъп до тях, посочените по-горе органи следва да бъдат в състояние да разпрострат бързо претърсването или сходния достъп към другата система.

3. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да изземват или да обезпечават по сходен начин компютърни данни, достъпът до които е бил осигурен по реда на ал. 1 и 2. Тези мерки включват правото:

a. да изземват или да обезпечават по сходен начин компютърна система или част от нея или носител на компютърна информация;

b. да копират и да запазват копие от тези компютърни данни;

c. да запазват неприкосновеността на съхраняваните компютърни данни; и

d. да спрат достъпа или да изтрият тези компютърни данни от компютърната система, в която се прави справка.

4. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи да разпореждат на всяко лице, познаващо функционирането на компютърната система или на мерките, прилагани за защита на съдържащите се в нея компютърни данни, да предоставя необходимата информация, която е необходима в разумна степен за прилагане на мерките, посочени в ал. 1 и 2.

5. По отношение на правата и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

Раздел 5 - Събиране в реално време на компютърни данни

Член 20 - Събиране в реално време на данни относно трафика

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да овласти компетентните си органи:

a. да събират или да записват данни чрез прилагането на технически средства, съществуващи на нейна територия;

b. да задължават доставчиците на услуги в рамките на съществуващите технически възможности да:

(i) събират или да записват чрез прилагане на технически средства, съществуващи на нейна територия, или

(ii) да сътрудничат и да подпомагат компетентните органи в събирането и записването, на данни за трафика в реално време, свързани с определени съобщения на нейна територия, предавани чрез компютърна система.

2. Когато една страна поради установените принципи на своя правопорядък не може да приеме мерките по ал. 1(a), вместо това тя може да приеме законодателните и други мерки, които са необходими за осигуряването на събирането в реално време или на записването на

данни за трафика, свързани с конкретни съобщения, предавани на нейна територия, чрез прилагането на технически средства, съществуващи на нейна територия.

3. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки, за да задължи доставчик на услуги да запази в тайна упражняването и всяка информация за упражняването на всяко от правомощията по този член.

4. По отношение на правата и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

Член 21 - Прихващане на данни, свързани със съдържанието

1. Всяка страна приема законодателните и други мерки, които могат да се окажат необходими във връзка с тежки престъпления, определяни като такива във вътрешното право, за да овласти своите компетентни органи да:

a. събират или запазват данни чрез прилагането на технически средства на територията на тази страна; и

b. да задължават доставчиците на услуги в рамките на наличните технически възможности да:

(i) събират или да записват данни чрез прилагане на технически

средства, съществуващи на територията на тази страна, или

(ii) да сътрудничат и да подпомагат компетентните органи за събирането и записването, в реално време на данни за трафика, свързани с конкретни съобщения на нейна територия, предавани чрез компютърна система.

2. Когато една страна поради установените принципи на своя вътрешен правопорядък не може да приеме мерките по ал. 1(a), в замяна на това тя може да приеме законодателни и други мерки, които са необходими за осигуряването на събирането или на записването в реално време на данни за трафика, свързани с конкретни съобщения, предавани на нейна територия, чрез прилагането на съществуващите технически средства на тази територия.

3. Всяка страна приема такива законодателни и други мерки, които могат да се окажат необходими, за да задължи доставчик на услуги да запази в тайна упражняването и всяка информация за упражняването на което и да е от правомощията, предвидени в този член.

4. По отношение на правата и процедурите, посочени в този член, се прилагат [чл. 14](#) и [15](#).

ГЛАВА 3 - КОМПЕТЕНТНОСТ

Член 22 - Компетентност

1. Всяка страна приема необходимите законодателни и други мерки за определяне на подсъдността на престъпление, установено съгласно чл. от 2 до 11 на тази конвенция, когато престъплението е извършено:

a. на нейна територия; или

b. на борда на кораб, плаващ под знамето на тази страна;

c. на борда на самолет с регистрация в тази страна;

d. от неин гражданин, ако престъплението е наказуемо там, където то е извършено, или ако нарушението не е от териториалната компетентност на нито една държава.

2. Всяка държава може да направи резерва, че си запазва правото да не прилага или да прилага само в определени случаи или при определени условия правилата за определяне на подсъдността, посочени в ал. 1b - 1d на този член или в някоя част на тези алинеи.

3. Всяка страна приема мерките, необходими за определяне на подсъдността на всяко престъпление, посочено в [чл. 24, ал. 1](#) на тази конвенция, когато предполагаемият извършител на нарушението се намира на нейна територия и не може да бъде екстрадиран/а към друга страна в отговор на молба за екстрадиция единствено на основание на неговата/нейната националност.

4. Тази конвенция не изключва упражняването на наказателна юрисдикция съгласно вътрешното право.

5. Когато по отношение на предполагаемо престъпление, посочено в тази конвенция, са компетентни няколко страни, заинтересованите страни, когато това е уместно, съгласуват усилията си, за да определят коя от тях е в най-добра позиция да извърши съдебното преследване.

ДЯЛ III - МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ГЛАВА 1 - ОБЩИ ПРИНЦИПИ

Раздел 1 - Общи принципи, свързани с международното сътрудничество

Член 23 - Общи принципи, свързани с международното сътрудничество

Страните си сътрудничат във възможно най-широка степен в съответствие с разпоредбите на този дял в изпълнение на съответните международноправни актове за международно сътрудничество по наказателноправни въпроси, на установените договорености въз основа на еднакви или реципрочни законодателни разпоредби и на вътрешното си право за целите на разследването и на наказателното преследване на престъпленията, свързани с компютърните системи и данни, или с цел събирането на доказателства в електронна форма за наказателно престъпление.

Раздел 2 - Принципи, свързани с екстрадицията

Член 24 - Екстрадиция

1. а. Този член се прилага по отношение на екстрадицията между страните за престъпления, определени съгласно чл. от 2 до 11 на конвенцията, при условие че те се наказват по законите на двете заинтересовани страни с лишаване от свобода за максимален срок най-малко от една година, или с по-тежко наказание.

б. Когато между две или няколко страни е в сила договор за екстрадиция или реципрочно споразумение, включително [Европейската конвенция за екстрадиция](#) (ETS Nr.24), и когато този акт изисква различно минимално наказание, за да бъде екстрадирано дадено лице, се прилага минималното наказание, предвидено в договора или в реципрочното споразумение.

2. Престъпленията, посочени в ал. 1 на този член, се считат за включени като престъпления, представляващи основание за екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, действащ между две или повече страни по конвенцията. Страните се задължават да включват тези престъпления като престъпления, представляващи основание за екстрадиция, във всеки договор за екстрадиция, който предстои да бъде сключван между две или повече от тях.

3. Когато една страна поставя като условие за екстрадицията съществуването на договор и получава молба за екстрадиция от друга страна, с която тя няма сключен договор за екстрадиция, тя може да разглежда конвенцията като правно основание за екстрадиция за всяко престъпление, посочено в ал. 1 на този член.

4. Страните, които не поставят като условие за екстрадицията съществуването на договор, признават престъпленията, посочени в ал. 1 на този член, за престъпления, представляващи основание за екстрадиция между тях.

5. Екстрадицията е подчинена на условията, предвидени във вътрешното право на замолената страна или в действащите договори за екстрадиция, включително и основанията, на които замолената страна може да откаже екстрадицията.

6. Ако екстрадицията за престъпление, посочено в ал. 1 на този член, е отказана единствено на основание на гражданството на издирваното лице или на основание, че

замолената страна преценява, че това престъпление е от нейна юрисдикция, замолената страна по искане на молещата страна сезира със случая своите компетентни органи за целите на наказателното преследване и своевременно уведомява молещата страна за резултата от разследването. Съответните органи ще вземат своето решение и ще водят разследването и производството по същия начин, както за всяко друго престъпление със сходен характер, съгласно законодателството на тяхната страна.

7.а. В отсъствието на подписан договор всяка страна съобщава на Генералния секретар на Съвета на Европа при подписването или депозирането на нейния документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване името и адреса на органите, отговарящи за изпращането или за получаването на молби за екстрадиция или за временно задържане под стража.

б. Генералният секретар на Съвета на Европа създава и поддържа регистър на така посочените от страните органи. Всяка страна трябва да следи непрекъснато за точността на данните, включени в този регистър.

Раздел 3 - Общи принципи, свързани с взаимната помощ

Член 25 - Общи принципи, свързани с взаимната помощ

1. Страните си оказват взаимна помощ във възможно най-голяма степен за целите на разследването или на производството относно престъпления, свързани с компютърни системи и данни, или за събиране на доказателства в електронна форма за наказателно престъпление.

2. Всяка страна приема и необходимите законодателни и други мерки, за да изпълни задълженията си по чл. от 27 до 35.

3. В неотложни случаи всяка страна може да отправя молба за взаимна помощ или съобщения, свързани с нея, чрез бързи средства за комуникация, като факс или електронна поща, доколкото тези средства предлагат достатъчно равнище на сигурност и на автентификация (включително и криптиране, когато това е необходимо), с последващо официално потвърждение, ако замолената държава изисква това. Замолената страна приема и отговаря на молбата чрез всяко от бързите комуникационни средства.

4. Ако не съществува разпоредба в обратен смисъл, изрично предвидена в членовете на този дял, взаимната помощ е подчинена на условията, определени във вътрешното право на замолената страна или в приложимите договори за взаимна помощ, включително и основанията, на които замолената страна може да откаже сътрудничество. Замолената страна не трябва да упражни правото си да откаже взаимна помощ във връзка с престъпленията, посочени в чл. от 2 до 11, единствено на основание, че молбата се отнася до престъпление, което тя разглежда като данъчно.

5. Когато в съответствие с разпоредбите на този дял замолената страна има право да подчини взаимната помощ на съществуването на двойно инкриминиране, това условие ще се счита за изпълнено, ако съставът на престъплението, във връзка с което се иска помощта, е квалифициран като престъпление по нейното вътрешно право, без да се поставя въпросът дали съответното вътрешно право поставя престъплението в същата категория престъпления, или го обозначава със същата терминология, както и правото на молещата страна.

Член 26 - Спонтанна информация

1. Една страна може в рамките на вътрешното си право и без предварителна молба да съобщи на друга страна информацията, получена в рамките на собствено разследване, ако тя прецени, че това би могло да помогне страната адресат да започне или да приключи разследване или производство, свързано с наказателни престъпления, установени по тази конвенция, или когато тези информации биха могли да доведат до молба, направена от тази страна на основание на разпоредбите на този дял.

2. Преди да предостави подобни информации, страната, която ги предоставя, може да поиска те да останат поверителни или да бъдат използвани само при определени условия. Ако страната адресат не може да удовлетвори тази молба, тя трябва да уведоми за това другата страна, която тогава следва да определи дали е необходимо съответната информация въпреки

това да бъде съобщена. Ако страната адресат приема информацията при посочените условия, тя ще бъде обвързана с тях.

Раздел 4 - Процедури, свързани с молбите за взаимна помощ в отсъствието на приложими международни договори

Член 27 - Процедури, свързани с молбите за взаимна помощ в отсъствието на приложими международни договори

1. В случай че не съществува договор за взаимопомощ или споразумение на основата на еднакво или реципрочно законодателство, действащо между молещата и замолената страна, се прилагат разпоредбите на ал. от 2 до 10 на този член. Разпоредбите на този член не се прилагат, когато съществува договор, споразумение или законодателство от този вид, освен ако съответните страни решат да прилагат вместо него всички или някои от останалите разпоредби на този член.

2. а. Всяка страна посочва един или няколко централни органа, чиято задача е да изпращат молбите за взаимопомощ и да отговарят на тях, да ги изпълняват или да ги предават на компетентните органи за изпълнение;

b. централните органи осъществяват директна връзка помежду си;

c. всяка страна в изпълнение на тази алинея при подписването или депозирането на нейните документи за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване съобщава на Генералния секретар на Съвета на Европа имената и адресите на посочените органи;

d. Генералният секретар на Съвета на Европа създава и актуализира регистъра на централните органи, посочени от страните; всяка страна следи постоянно за точността на данните, вписани в регистъра.

3. Молбите за взаимна помощ по този член се изпълняват в съответствие с процедурата, определена от молещата страна, освен ако тази процедура е несъвместима със законодателството на замолената страна.

4. Освен условията или основанията за отказ, предвидени в [чл. 25, ал. 4](#), замолената страна може да откаже взаимопомощта:

a. ако молбата се отнася за престъпление, което замолената страна разглежда като политическо или като свързано с политическо престъпление; или

b. ако замолената страна прецени, че има опасност изпълнението на молбата да накърни нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други важни интереси.

5. Замолената страна може да отложи изпълнението на мерките, посочени в една молба, ако прецени, че тези мерки биха навредили на следствието или на производството, водени от нейните органи.

6. Преди да откаже или да отложи своето сътрудничество, замолената страна, след като, ако е било необходимо, се е допитала до молещата страна, преценява дали молбата може да бъде удовлетворена частично или при условията, които тя прецени за необходими.

7. Замолената страна уведомява бързо молещата страна за хода, който възнамерява да даде на молбата за взаимопомощ. Тя трябва да обоснове евентуалния си отказ да я удовлетвори или евентуално да отложи нейното изпълнение. Замолената страна уведомява също така молещата страна за всяко основание, което прави невъзможно изпълнението на взаимната помощ или е в състояние да го забави значително.

8. Молещата страна може да поиска от замолената страна съществуването и предметът на всяка молба, изпратена на основание на разпоредбите на този дял, да останат поверителни, освен в степента, необходима за изпълнението на посочената по-горе молба. Ако замолената страна не може да удовлетвори тази молба за поверителност, тя трябва да уведоми бързо за това другата страна, която в този случай ще трябва да реши дали въпреки това молбата трябва да бъде изпълнена.

9. а. В неотложни случаи съдебните органи на молещата страна могат да изпращат директно на своите колеги от замолената страна молбите за взаимопомощ или свързаните с тях съобщения. В такива случаи едновременно с това се изпраща копие до централния орган на замолената страна чрез централния орган на молещата страна.

b. Всяка молба или съобщение, направено въз основа на разпоредбите на тази алинея, може да бъде предадено чрез Международната организация на криминалната полиция (Интерпол).

c. Когато една молба е формулирана в изпълнение на буква (а) от тази алинея и органът не е компетентен да я обработи, той я предава на компетентния национален орган и уведомява директно за това молещата страна.

d. Молбите или съобщенията, направени въз основа на тази алинея и които не предполагат мерки на принуда, могат да бъдат предавани директно от компетентните органи на молещата страна на компетентните органи на замолената страна.

e. Всяка страна може да информира Генералния секретар на Съвета на Европа при подписването или депозирането на нейния документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, че по съображения за ефективност молбите, направени въз основа на тази алинея, трябва да бъдат адресирани до нейния централен орган.

Член 28 - Поверителност и ограничения на използването

1. В случай че не съществува договор за взаимна помощ и споразумение, основаващо се на еднакво или реципрочно законодателство, действащо между молещата страна и замолената страна, се прилагат разпоредбите на този член. Те не се прилагат в случаите, в които съществува договор, споразумение или законодателство от този вид, освен ако заинтересованите страни се договорят да прилагат вместо него частично или изцяло този член.

2. Замолената страна може да подчини съобщаването на информация или предаването на материали в отговор на молба на условието:

a. те да останат поверителни, когато молбата за правна помощ не би могла да бъде изпълнена без това условие; или

b. те да не служат за целите на разследване или на производство, различно от посоченото в молбата.

3. Ако молещата страна не може да удовлетвори някое от условията, посочени в ал. 2, тя уведомява за това бързо замолената страна, която тогава определя дали въпреки всичко информацията трябва да бъде предоставена. Ако молещата страна приеме това условие, тя се обвързва с него.

4. Всяка страна, която предоставя информации или материали, подчинени на някое от условията, посочени в ал. 2, може да поиска от другата страна да направи уточнения във връзка с това условие относно използването на тази информация или на този материал.

ГЛАВА 2 - СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел 1 - Взаимна помощ в областта на временните мерки

Член 29 - Бързо запазване на съхраняваните компютърни данни

1. Една страна може да отправи молба до друга страна да разпoredи или да наложи по друг начин бързото запазване на данни, съхранявани в компютърна система, намираща се на територията на тази друга страна, и по повод на които молещата страна има намерение да изпрати молба за взаимопомощ за извършване на претърсване или за достъп по сходен начин, за изземване или за получаване по подобен начин или за разкриване на посочените по-горе данни.

2. Всяка молба за запазване, депозирана въз основа на ал. 1, трябва да съдържа следните елементи:

a. органа, който иска запазването;

b. престъплението, което е предмет на разследване, и кратко изложение на свързаните с него обстоятелства;

c. съхраняваните компютърни данни, които трябва да бъдат запазени, и връзката им с престъплението;

d. всяка налична информация, позволяваща да се идентифицира администраторът на съхраняваните компютърни данни или местонахождението на компютърната система;

e. необходимостта от мярката по запазването; и

f. факта, че страната възнамерява да изпрати молба за взаимна помощ за претърсване или за достъп по подобен начин, за изземване или за получаване по подобен начин или за разкриване на съхраняваните компютърни данни.

3. След като получи молбата на другата страна, замолената страна взема всички необходими мерки, за да извърши незабавно запазването на посочените данни в съответствие със своето законодателство. За да се даде отговор на такава молба, като предварително условие за запазването не се изисква двойно инкриминиране.

4. Страна, която поставя изискването за двойно инкриминиране като условие, за да отговори на молба за взаимна помощ за претърсване или достъп по подобен начин, изземване или получаване по подобен начин или разкриване на данните, може за престъпления, различни от установените по чл. от 2 до 11 от тази конвенция, да си запази правото да откаже молбата за запазване по смисъла на този член в случаите, в които тя има основание да счита, че в момента на разкриването условието за двойно инкриминиране не може да бъде изпълнено.

5. Освен това изпълнение на молба за запазване може да бъде отказано единствено:

a. ако молбата се отнася до престъпление, което замолената страна счита за престъпление от политически характер или като свързана с престъпление от политически характер; или

b. ако замолената страна прецени, че удовлетворяването на молбата би могло да накърни нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други важни интереси.

6. Когато замолената страна прецени, че обикновеното запазване няма да бъде достатъчно, за да се гарантира бъдещият достъп до данните, или ще наруши поверителния характер на разследването в молещата страна, или ще му навреди по друг начин, тя уведомява своевременно за това молещата страна, която тогава решава дали въпреки това е уместно молбата да бъде удовлетворена.

7. Всяко запазване, извършено в отговор на молба по ал. 1, ще бъде валидно за период най-малко от 60 дни с цел да се позволи на молещата страна да изпрати молба за претърсване или за достъп по подобен начин, за изземване или за получаване по подобен начин или за разкриване на данните. След получаването на такава молба данните трябва да продължат да бъдат запазвани до вземането на решение по молбата.

Член 30 - Бързо разкриване на запазените данни

1. Когато в процеса на изпълнение на молба за запазване на данните, свързани с трафика, за конкретно съобщение, направена на основание на [чл. 29](#), замолената страна открие, че в предаването на съобщението е участвал доставчик на услуги в трета държава, замолената страна разкрива бързо на молещата страна достатъчно данни, свързани с трафика, с цел да бъде идентифициран доставчикът на услуги и пътят, по който е било предадено съобщението.

2. Разкриването на данните, свързани с трафика, по силата на ал. 1 може да бъде отказано единствено:

a. ако молбата се отнася до престъпление, което замолената страна счита за престъпление от политически характер или като свързано с престъпление от политически характер; или

b. ако замолената страна прецени, че удовлетворяването на молбата би могло да накърни нейния суверенитет, сигурност, обществен ред или други важни интереси.

Раздел 2 - Взаимна помощ относно правомощията за разследване

Член 31 - Взаимна помощ по отношение на достъпа до съхраняваните данни

1. Една страна може да поиска от друга страна да извърши претърсване или да получи достъп по сходен начин, да иземе или придобие по сходен начин и да разкрие данни, съхранявани с помощта на компютърна система, намираща се на територията на замолената страна, включително и данни, запазени в съответствие с чл. 29.

2. Замолената страна ще удовлетвори молбата, като прилага международните актове, споразуменията или законодателните разпоредби, посочени в [чл. 23](#), и в съответствие с други относими разпоредби от тази глава.

3. Молбата трябва да бъде удовлетворена по възможно най-бърз начин в случаите, в които:

а. съществуват основания да се смята, че съответните данни са изложени на сериозна опасност от изгубване или изменение; или

б. актовете, споразуменията и законодателните разпоредби, посочени в ал. 2, предвиждат бързо сътрудничество.

Член 32 - Трансграничен достъп до съхраняваните данни с даване на съгласие или когато те са общодостъпни

Една страна може, без да има разрешение от друга страна:

а. да има достъп до съхранявани общодостъпни компютърни данни (отворен код) независимо от географското местонахождение на тези данни; или

б. да има достъп или да получи с помощта на компютърна система, намираща се на нейна територия, съхранявани компютърни данни, намиращи се в друга държава, ако страната получи законното и доброволно съгласие на овластеното от закона лице да ѝ предаде тези данни с помощта на тази компютърна система.

Член 33 - Взаимна помощ при събирането в реално време на данни за трафика

1. Страните си оказват взаимна помощ при събирането в реално време на данни за трафика, отнасящи се до някои съобщения, предавани с помощта на компютърна система. Тази помощ се урежда в съответствие с условията и по процедурите, предвидени във вътрешното право, като се спазват разпоредбите на ал. 2.

2. Всяка страна оказва тази помощ поне за престъпления, за които събирането на данни за трафика в реално време би било възможно при подобен случай по вътрешното право.

Член 34 - Взаимопомощ в областта на прихващането на данни за съдържанието

Страните си оказват взаимна помощ в областта на събирането или записването в реално време на данни, свързани със съдържанието на конкретни съобщения, предавани с помощта на компютърна система, доколкото това е позволено от действащите договори и вътрешното им законодателство.

Раздел 3 - Мрежа 24/7

Член 35 - Мрежа 24/7

1. Всяка страна определя звено за контакт, което е на разположение 24 часа в денонощието, седем дни в седмицата, за предоставяне на незабавна помощ за целите на разследването на престъпления, свързани с компютърни системи и данни, или за събиране на доказателства в електронен вид за наказателно престъпление. Тази помощ включва улесняването или ако вътрешното право и практика позволяват това, прякото прилагане на следните мерки:

а. предоставяне на технически съвети;

б. запазване на данните в съответствие с чл. 29 и 30; и

с. събиране на доказателства, предоставяне на правна информация и откриване местонахождението на заподозрени лица.

2. а. Звеното за контакт на една страна може да поддържа контакти със звеното за контакт на друга страна по ускорена процедура.

б. Ако звеното за контакт, определено от една страна, не е подчинено на органа или на органите на тази страна, отговарящи за международната взаимопомощ или за екстрадицията,

звено за контакт ще се стреми да може да координира действията си с този или тези органи по ускорена процедура.

3. Всяка страна ще направи необходимото, за да разполага с обучен и снабден с необходимото оборудване персонал с цел да се осигури функционирането на мрежата.

ДЯЛ IV - ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 36 - Подписване и влизане в сила

1. Тази конвенция е открита за подписване от държавите - членки на Съвета на Европа, и от държави, които не членуват в него, участвали в нейното изготвяне.

2. Тази конвенция подлежи на ратифициране, приемане или одобряване. Документите за ратификация, приемане или одобряване се депозират при Генералния секретар на Съвета на Европа.

3. Тази конвенция влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата, на която пет държави, между които най-малко три държави - членки на Съвета на Европа, са изразили своето съгласие да бъдат обвързани с конвенцията, съгласно разпоредбите на ал. 1 и 2.

4. За всяка държава, подписала конвенцията, която изрази по-късно своето съгласие да бъде обвързана с нея, конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на изразяване на нейното съгласие да бъде обвързана с конвенцията съгласно разпоредбите на ал. 1 и 2.

Член 37 - Присъединяване към конвенцията

1. След влизането в сила на тази конвенция Комитетът на министрите на Съвета на Европа след консултации с договарящите държави по конвенцията и след като получи тяхното единодушно съгласие може да покани всяка държава, която не е членка на Съвета и която не е участвала в нейното изготвяне, да се присъедини към конвенцията. Решението се взема с мнозинството, предвидено по [чл. 20](#) (г) от Устава на Съвета на Европа и с единодушното съгласие на представителите на договарящите страни, които имат право да заседават в Комитета на министрите.

2. За всяка присъединила се държава конвенцията съгласно предходната ал. 1 ще влезе в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на депозирането на документа за присъединяване при Генералния секретар на Съвета на Европа.

Член 38 - Териториален обхват

1. Всяка държава ще може при подписването или при депозирането на документите си за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване да посочи територията или териториалните единици, към които се прилага тази конвенция.

2. Всяка страна може впоследствие по всяко време с декларация до Генералния секретар на Съвета на Европа да разшири прилагането на тази конвенция към всяка друга териториална единица, посочена в декларацията. Конвенцията ще влезе в сила по отношение на тази територия на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на получаването на декларацията от Генералния секретар.

3. Всяка декларация, направена въз основа на предходните две алинеи, може да бъде оттеглена по отношение на всяка териториална единица, посочена в тази декларация, чрез уведомление, изпратено до Генералния секретар на Съвета на Европа. Оттеглянето ще произведе действие от първия ден на месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на получаване на посоченото по-горе уведомление от Генералния секретар.

Член 39 - Действие на конвенцията

1. Целта на тази конвенция е да допълни приложимите многостранни или двустранни договори или споразумения, сключени между страните, включително и разпоредбите на:

- [Европейската конвенция за екстрадиция](#) , открита за подписване на 13 декември 1957 г. в Париж (EST № 24);

- [Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси](#), открита за подписване в Страсбург на 20 април 1959 г. (ETS № 30);

- Допълнителния протокол към Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателноправни въпроси, открит за подписване в Страсбург на 17 март 1978 г. (ETS № 99).

2. Ако две или повече страни вече са сключили споразумение или договор по въпросите, уредени с тази конвенция, или ако са уредили помежду си по друг начин отношенията по тези въпроси, или го направят впоследствие, те ще имат възможност да прилагат съответното споразумение или договор или да уредят отношенията помежду си вместо тази конвенция. В случаите, в които страните установяват отношения по въпросите, които са предмет на тази конвенция, по начин, различен от предвидения в нея, те го правят по начин, който не е несъвместим с целите и принципите на конвенцията.

3. Нищо в тази конвенция не трябва да засяга други права, ограничения, задължения и отговорности на една или друга страна.

Член 40 - Декларации

С писмена декларация до Генералния секретар на Съвета на Европа всяка държава може при подписването или при депозирането на своя документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване да направи декларация, че се възползва от възможността да изисква при необходимост един или няколко от допълнителните елементи, посочени в [чл. 2](#) , [3](#) , [чл. 6, ал. 1](#) (b), [чл. 7](#), [чл. 9](#) (3) и [чл. 27](#) (9) (e).

Член 41 - Федерална клауза

1. Страна, която е федерална държава, може да си запази правото да изпълнява своите задължения по смисъла на разпоредбите на дял II на тази конвенция, доколкото те са съвместими с основните принципи, уреждащи отношенията между централното ѝ правителство и останалите съставни държави или други аналогични териториални единици, при условие че те са в състояние да сътрудничат на основата на разпоредбите на дял III. Когато прави декларация, федералната държава трябва да предостави указания относно естеството на своята федерална система и последиците от нейния федерален характер по отношение на конвенцията.

2. Когато прави резервата, предвидена в ал. 1, федерална държава не може да се позовава на условията, произтичащи от такава резерва, за да изключи или значително намали своите задължения с цел да осигури мерки, предвидени в дял II. При всяко положение тя ще осигури широкообхватен и ефективен капацитет за прилагане на закона по отношение на тези мерки.

3. По отношение на разпоредбите на тази конвенция, чието прилагане е от юрисдикцията на всяка от съставните държави или други аналогични териториални единици, които не са задължени по силата на конституционната система на федерацията да приемат законодателни мерки, федералното правителство ще информира компетентните власти на такива държави за указаните разпоредби със своето положително становище, като ги поощрява да приемат подходящите мерки за тяхното прилагане.

Член 42 - Резерви

С писмено уведомление, изпратено от Генералния секретар на Съвета на Европа, всяка държава може при подписването или при депозирането на своя документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване да се позове на резервата или резервите, предвидени в [чл. 4](#) (2), чл. 6(3), чл. 9(4), чл. 10(3), чл. 11 (3), чл. 14 (3), чл. 22 (2), чл. 29(4) и [чл. 41](#) (1). Не се допускат никакви други резерви.

Член 43 - Статут и оттегляне на резервите

1. Страна, която е направила резерва съгласно [чл. 42](#) , може да я оттегли напълно или частично чрез уведомление, изпратено до Генералния секретар. Това оттегляне поражда действие от момента на получаването на съответното уведомление от Генералния секретар. Ако

уведомлението посочва, че оттеглянето на една резерва трябва да породи действие на определена дата и ако тази дата е по-късна от датата, на която Генералният секретар получи уведомлението, оттеглянето поражда действие от тази по-късна дата.

2. Страна, която е направила резерва като посочените в [чл. 42](#), трябва да оттегли тази резерва, напълно или частично, в момента, в който обстоятелствата позволяват това.

3. Генералният секретар може да иска периодично сведения от страните, които са направили една или няколко резерви като посочените в чл. 42, относно перспективите за оттегляне на тази резерва или тези резерви.

Член 44 - Изменения

1. Изменения на тази конвенция могат да бъдат предлагани от всяка страна и всяко предложение се съобщава от Генералния секретар на Съвета на Европа на държавите - членки на Съвета на Европа, и на всяка държава, която не е негова членка и е участвала в изработването на тази конвенция, както и на всяка държава, която се е присъединила или е била поканена да се присъедини към конвенцията в съответствие с разпоредбите на [чл. 37](#).

2. Всяко изменение, предложено от една страна, се съобщава на Европейския комитет по наказателноправни въпроси (ЕКНПВ), който представя на Комитета на министрите своето становище за предлаганото изменение.

3. Комитетът на министрите разглежда предлаганото изменение и становището, представено от ЕКНПВ, и след консултации с държавите, които не са членки на Съвета на Европа, но са страни по тази конвенция, може да приеме изменението.

4. Текстът на всяко изменение, приет от Комитета на министрите в съответствие с ал. 3 на този член, се съобщава на страните за приемане.

5. Всяко изменение, прието по реда на ал. 3 на този член, влиза в сила на тридесетия ден след като всички страни уведомят Генералния секретар, че са го приели.

Член 45 - Уреждане на спорове

1. Европейският комитет по наказателноправни въпроси на Съвета на Европа ще бъде редовно информиран за тълкуването и прилагането на тази конвенция.

2. В случай на спор между страните във връзка с тълкуването или прилагането на тази конвенция страните ще полагат усилия да постигнат уреждане на спора чрез преговори или по всякакъв друг мирен начин по техен избор, включително и сезиране със спора на Европейския комитет по наказателноправни въпроси, на арбитражен съд, чиито решения ще бъдат задължителни за страните по спора, или на Международния съд, въз основа на съвместно споразумение на заинтересованите страни.

Член 46 - Консултации между страните

1. Страните се консултират периодично при необходимост, за да улеснят:

а. използването и действителното прилагане на тази конвенция, включително и установяването на всеки проблем в областта, като например действието на всяка декларация или резерва, направена в съответствие с тази конвенция;

б. обмяната на информация за значителни правни, политически или технически нововъведения в областта на компютърната престъпност и събирането на доказателства в електронна форма;

с. разглеждане на необходимостта от възможно допълнение или изменение на конвенцията.

2. Европейският комитет по наказателноправни въпроси (ЕКНПВ) се информира периодично за резултатите от консултациите, посочени в ал. 1.

3. Европейският комитет по наказателноправни въпроси (ЕКНПВ) улеснява при необходимост консултациите, посочени в ал. 1, и взема необходимите мерки, за да подпомогне страните в техните усилия по допълнението или изменението на конвенцията. Най-късно до изтичането на тригодишен срок, считано от влизането в сила на тази конвенция, Европейският комитет по наказателноправни въпроси (ЕКНПВ) пристъпва в сътрудничество със страните към преразглеждане на съвкупността от разпоредбите и при необходимост ще предложи необходимите изменения.

4. Разноските, възникнали от прилагането на резултатите от ал. 1, се поемат от страните по начин, определен от тях, освен в случаите, в които Съветът на Европа ги поема.

5. Страните се подпомагат от Секретариата на Съвета на Европа в упражняването на функциите, произтичащи от този член.

Член 47 - Денонсиране

1. Всяка страна може по всяко време да денонсира тази конвенция, като изпрати уведомление до Генералния секретар на Съвета на Европа.

2. Денонсирането произвежда действие от първия ден на месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на получаване на уведомлението от Генералния секретар.

Член 48 - Уведомления

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите - членки на Съвета на Европа, държавите, които не са членки, взели участие в изработването на тази конвенция, както и всяка друга държава, която се е присъединила или е била поканена да се присъедини към нея, за:

a. всяко подписване;

b. депозирането на всеки документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване;

c. всяка дата на влизане в сила на тази конвенция в съответствие с нейните [чл. 36 и 37](#);

d. всяка декларация, направена въз основа на [чл. 40](#), или всяка резерва, направена въз основа на [чл. 42](#);

e. всеки друг документ, уведомление или съобщение, свързано с тази конвенция.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписахме тази конвенция.

Съставена в Будапеща на 23 ноември 2001 г. на френски и на английски език, като и двата текста имат еднаква сила, и в един екземпляр, който ще бъде депозиран в архивите на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа ще предаде заверено копие на всяка от държавите - членки на Съвета на Европа, на държавите, които не са негови членки, които са участвали в подготовката на конвенцията, и на всяка друга държава, поканена да се присъедини към нея.